

Danmarks Naturfredningsforenings høringsvar til Udkast til forslag til lov om ændring af lov om kystbeskyttelse m. fl. (Ny kompetencefordeling og forenkling af sagsbehandling i forbindelse med kystbeskyttelse mv.)

I lovforslaget foreslås det, at beslutningskompetencen ved etablering af kystbeskyttelses anlæg samles hos kommunerne, og at sagsprocessen forenkles ved, at en række nødvendige dispensationer og tilladelser efter anden lovgivning inkluderes i en samlet kystbeskyttelsestilladelse, hvormed antallet af klagemuligheder reduceres til kun én klagemulighed. Samtidig ændres klageadgangen, så der fremover alene kan klages over retlige forhold, og ikke som i dag over de indholdsmæssige forhold i de enkelte tilladelser og dispensationer (fuld prøvelse fjernes).

Forslaget rummer efter DN's opfattelse, en række vidtgående ændringer i den nuværende beskyttelse og regulering af de danske kystområder. Ændringer der rækker ud over hvad den bag ved liggende aftalen mellem regeringen og Kommunernes Landsforening rummer.

DN har stor forståelse for ønsket om at sikre en effektiv beskyttelse af væsentlige samfundsværdier langs de danske kyster. Hvor væsentlige værdier er truet, kan der således klart være behov for øget kystsikring, men samtidig skal der tages de nødvendige hensyn til uerstattelige og fælles naturværdier. DN har også forståelse for ønsket om at sikre en mere enkel og hurtig proces for kystsikringstilladelser, hvilket DN også klart tilsluttede sig, da første procesændring var i høring.

Men lovforslaget rummer imidlertid andre elementer, der ikke har nogen reel betydning i forhold til ønsket om at sikre en mere enkel og hurtig beslutningsproces og sikre væsentlige samfundsværdier. Flere af disse elementer indebærer efter DN's opfattelse en betydelig forringelse af borgernes retssikkerhed og en risiko for, at naturværdierne langs de danske kyster forringes.

DN foreslår på den baggrund følgende 11 justeringer af lovforslaget:

1. Klageadgang bør være til indholdsmæssig (fuld) prøvelse:
Klageadgangen over den nye samle-afgørelse bør ikke imod hidtidig praksis reduceres til kun at omfatte retlige forhold. Det er væsentligt, at det fortsat er muligt at påklage det indholdsmæssige i afgørelsen til et klagenævn.
2. Krav til nærmere redegørelse:
I tilladelserne til kystbeskyttelse bør der indføres krav om at redegøre individuelt for vurderingerne af de tilladelser og dispensationer som kystbeskyttelsestilladelsen erstatter, samt for hvorledes de samlede hensyn vægtes mod hinanden i den endelige afgørelse.
3. Fredningsnævn bør ikke fratages kompetencen ifm. fredningsdispensationer i sager om kystbeskyttelse:
Effektiviteten og samtidigheden i sager om kystbeskyttelse der berører fredninger kan opnås ved, at fredningsnævnene fastholder kompetencen til at give dispensationer i fredninger, men gives en kort, rimelig frist til at træffe sine afgørelser parallelt med sagsbehandlingen af det enkelte kystsikringsanlæg i kommunen.
4. Tifoldig udokumenteret udvidelse af afstand fra kysten - fra 100 meter til 1000 meter:
Lovforslaget udvider afstanden tifold for, hvor langt ind i land der kan gives kystsikringstilladelser - fra 100 meter til 1000 meter fra kysten. Udvidelsens omfang er enorm, udokumenteret og fremgår ikke af den politiske aftale. Det foreslås, at afstanden opjusteres fra de nuværende 100 meter til et rimeligt og dokumenterbart omfang, for eksempel 200-300 meter.
5. Tilknyttede anlæg bør ikke omfattes af tilladelsen med mindre der kan klages til fuld prøvelse:
Muligheden for at lade projekter omfattet af samle-afgørelsen som ligger uden for anvendelsesområdet (1000 m) bør udgå, da det er uklart hvor vidtrækkende bestemmelsen er. Projekterne vil fortsat kunne gennemføres gennem de nuværende lovgivningsmæssige rammer for sagsbehandling.

6. Skovloven - nuværende krav om erstatningsskov bør fastholdes: Pligten til at lave erstatningsskov ved indgreb i fredskov bør ikke fjernes men fastholdes. Hvor skovloven inkluderes i kystsikringsafgørelser bør der indføres krav om høring af en faglig kompetent statslig instans, for at sikre, at projektet er mindst muligt indgribende. Den skovfaglige vurdering skal fremgår af afgørelse om kystbeskyttelse
7. Kystfaglig rådgivning: Kystfaglig rådgivning fra Kystdirektoratet bør være et krav i alle sager og direktoratets anbefaling bør fremgå af afgørelsen om kystbeskyttelse.
8. Adgang til at fastsætte regler om færdsel på og brug af kystarealerne: Det bør specificeres i loven, at kystbeskyttelsestilladelser kun må omfatte anlæg og konstruktioner, som er direkte relevante for kystbeskyttelsen, og at disse bør være så lidt indgribende landskabeligt og adgangsmæssigt som muligt.
9. Vandløbsloven: Loven bør pga. retssikkerhedsmæssige forhold ikke indgå i kystbeskyttelsestilladelser. Samtidigheden mellem de to lovgivninger kan sikres ved at sagsbehandle parallelt i kommunen, som er myndighed på begge områder.
10. Vildtreservater: Det bør være en pligt (ikke en mulighed) for kommunerne i sager som berører vildtreservater, at høre relevante nationale myndigheder, samt et krav at deres vurdering fremgår af afgørelse om kystbeskyttelse.
11. Øvrige bemærkninger: De Miljømæssige konsekvenser af forslaget bør beskrives retvisende i lovbemærkningerne og der bør indføres en pligt for kommunerne til at foretage et systematisk opsøgende tilsyn så ulovlige forhold omkring kystsikringsanlæg kan opdages og håndhæves.

Ovenstående forslag til justeringer er nærmere begrundet og uddybet i det nedenstående.

Ad.1) Klageadgang bør være til indholdsmæssig (fuld) prøvelse

Lovforslaget indebærer, at en lang række af de tilladelser og dispensationer fra gældende lovgivning, der i dag er nødvendige for at etablere kystsikringsanlæg, fremover inkluderes i og altså erstattes af en samlet kommunal kystbeskyttelsestilladelse. Den lovgivning, der foreslås inkluderet, vedrører strandbeskyttelse, klitfredning og § 3 natur ud for enkeltejendomme (de er i dag inkluderet for anlæg ud for flere ejendomme). Desuden sø- og å-beskyttelse, beskyttelseslinjer for skov, fortidsminder og kirker samt fredninger, fredskov og vildtreservater. Natura 2000 og VVM-vurderinger skal ligeledes indgå, mens afgørelser efter vandløbsloven kan indgå, hvis kommunen ønsker det. Dermed reduceres mulighederne for at klage over disse mange enkeltafgørelser til én mulighed for at klage over den samlede kystbeskyttelsestilladelse.

Antallet af klagemuligheder reduceres således væsentligt for de berørte parter (borgere, organisationer og nabokommuner) fra mange til én klagemulighed. Samtidigt foreslås det, at denne ene klageadgang reduceres til retlige forhold. Det betyder, at det ikke som hidtil skal være muligt at prøve de indholdsmæssige vurderinger i et klagenævn, men alene retlige forhold så som overholdelse af fastlagte processer og tidsfrister.

En reduceret klageadgang som foreslået vil efter DN's opfattelse indebære et særdeles uhensigtsmæssigt og voldsomt brud med de forvaltningsretlige og retssikkerhedsmæssige principper, som hidtil har været gældende i den danske miljø- og naturbeskyttelseslovgivning. Der savnes i lovbemærkningerne en begrundelse for, at man reducerer klageadgangen fra indholdsmæssige klager til kun at omfatte retlige forhold, især fordi samtlige de foreslåede inkluderede lovgivninger i dag kan påklages til fuld prøvelse i forhold til de indholdsmæssige vurderinger, og ikke kun retligt.

Erfaringerne viser meget klart, at næsten alle klager, også overfor kystsikringsinitiativer, vedrører indholdsmæssige forhold, uanset om de har været fremført af private borgere, nabokommuner eller organisationer. Selv om DN sjældent klager over kommunale afgørelser (ca. 2 klager per år per kommune inden for det samlede natur-, miljø- og teknik-område), får DN medhold/delvist medhold i klagenævnene i over halvdelen af klagerne. Det dokumenterer behovet for om nødvendigt, at kunne få prøvet det indholdsmæssige i så omfattende en afgørelse som denne.

Det understreges desuden, at kommunale afgørelser på en lang række områder i dag kan påklages, også selvom kommunerne er myndighed, netop for at sikre borgernes retsstilling på områder, hvor den enten er vigtig eller hvor der er risiko for kommunal magtfordrejning – det gælder fx på det sociale område, i byggesager i miljøgodkendelser osv. I

Dato: 17. januar 2018

Til: Miljø- og Fødevareministeriets hovedpostkasse, mfvm@mfvm.dk, sagsnummer 2017- 8130

Skrevet af: Henning Mørk Jørgensen, hmj@dn.dk og Nina Larsen Saarnak, nis@dn.dk

forbindelse med sager om kystbeskyttelse er behovet desuden ikke mindre, da der er tale om indgreb i borgernes private ejendomsret.

Det bør fremhæves, at klageadgangen for så vidt angår kystsikringsanlæg i høj grad også omhandler den enkelte borgers ret til at få prøvet en myndighedsafgørelse i substansen, hvis vedkommende anser sig for påvirket adgangsmæssigt, anvendelsesmæssigt, beskyttelsesmæssigt, økonomisk, naturmæssigt eller på anden vis af det konkrete anlæg. Den ret har den enkelte berørte borger i dag eftersom kommunalbestyrelsens beslutning om at iværksætte et konkret større kystsikringsanlæg kan påklages til fuld prøvelse - før kommunen ansøger Kystdirektoratet om tilladelsen. Den reducerede klageadgang som det foreslås i lovforslaget er således et klart brud med tidligere praksis.

Overflytningen af kompetencen fra staten til kommunerne i kystsikringssager betyder, at et armslængdeprincip fjernes. Lokalpolitiske forhold og enkeltinteresser af lokal karakter kan således påvirke vægtingen i afgørelsen i højere grad end hvis afgørelsen blev truffet på statsligt niveau. Den forringede armslængde mellem lokale ansøgere og beslutningstagere taler efter DN's opfattelse for, at kommunale kystsikringstilladelser bør have mulighed for fuld prøvelse i klagesystemet.

Også kommunerne vil have behov for at kunne påklage indholdsmæssige aspekter af anlæg, der besluttes opført på land i nabokommuner, hvis ikke der er opnået enighed kommunerne imellem. Eller anlæg, der ønskes opført på søterritoriet ud for én kommune for at beskytte ejendom i en anden kommune. Kommunerne har da heller ikke efterspurgt den foreslåede indskrænkning af klageretten.

Såfremt klageadgangen reduceres til rent retlige forhold, vil adgangen til at påklage manglende substantielle hensyn efter de nu inkluderede lovgivninger forsvinde, og klageadgangen i vidt omfang blive betydningsløs. Ikke mindst hvad angår kommunale kystsikringstilladelsers vurdering efter reglerne om miljøvurdering af projekter med ophæng i EU-lovgivningen forekommer en manglende mulighed for fuld prøvelse hovedløs, og efterlader reelt kun borgerne muligheden for at indbringe sager for EU Kommissionen, hvilket næppe er enkelt og hurtigt.

Ministeren er jvf. lovbemærkningerne i dag tildelt en lang række beføjelser til pålæg, call-in, klage og indsigelser i de lovgivninger, der er i spil i forslaget. De tænkes afløst af den retlige klageret for ministeren og andre berørte myndigheder overfor de kommunale kystsikringstilladelser. Det betyder alt i alt, at end ikke andre berørte myndigheder med kystfaglig indsigt kan påklage en kommunes afgørelse til fuld prøvelse, men alene retligt. Særligt er overholdelse af Natura 2000 lovgivning en statslig forpligtelse. Efter forslaget er det kommunen, der nu skal foretage de nødvendige vurderinger efter høring af de statslige myndigheder. Det er for så vidt rimeligt under forudsætning af, at der indføres krav om, at den statslige kommentering fremgår af kommunens afgørelse, så det bliver synligt, hvorvidt den er fulgt – se også ad.2.

Det er desuden regeringens forventning, at man kan nøjes med orientering af EU Kommissionen frem for forelæggelse til udtalelse, hvis kystsikringsanlæg medfører fravigelse efter Artikel 6, stk 4 i Habitatdirektivet (som omhandler fravigelse af beskyttelsen af prioriterede arter + naturtyper!), idet der antages at være hensyn til offentlig sikkerhed i spil. Med de varslingsystemer man har for storm og højvande i Danmark er det imidlertid tvivlsomt, om man kan anvende offentlig sikkerhed til at fravige Natura2000 beskyttelsen. Der vil altovervejende være tale om beskyttelse af privat ejendom og undertiden af væsentlig infrastruktur. Det spørgsmål kan naturligvis kun afgøres i EU-sammenhæng. Uden substansmæssig klageadgang vil borgernes eneste mulighed i Natura2000 sammenhæng være civilretssag (næppe anvendelig for de fleste) eller henvendelse til EU Kommissionen. Ingen af delene forekommer at være et smidigt alternativ til fuld prøvelse i klagenævnene.

Endelig må der forventes en noget mere ujævn varetagelse af kystbeskyttelsesloven - inklusive de inkluderede hensyn - når kompetencen varetages af 75 kystkommuner frem for af én statslig myndighed (Kystdirektoratet - KDI) - også i det lys er fuld prøvelse af de indholdsmæssige vurderinger vigtig.

Dato: 17. januar 2018

Til: Miljø- og Fødevarerministeriets hovedpostkasse, mfvm@mfvm.dk, sagsnummer 2017- 8130

Skrevet af: Henning Mørk Jørgensen, hmj@dn.dk og Nina Larsen Saarnak, nis@dn.dk

DN foreslår derfor, at lovforslaget justeres således, at en kommunal tilladelse til kystsikring kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet til fuld prøvelse.

Ad. 2) Krav til nærmere redegørelse

Det fremgår af bemærkningerne til forslaget at:

"De hensyn, som disse regler, der således inkluderes i kystbeskyttelsestilladelsen, varetager, skal fortsat varetages, og de skal indgå i vurderingen af, om der skal gives tilladelse til kystbeskyttelsesforanstaltningen efter kystbeskyttelsesloven med samme vægt som de hensyn, der i dag kan lægges vægt på efter kystbeskyttelsesloven § 1."

DN finder det forståeligt og acceptabelt, at man samler en række tilladelser og dispensationer i en samlet kystbeskyttelsestilladelse med én samlet klageadgang, så længe de samme hensyn stadigt varetages synligt i afgørelsen og afgørelsen er til fuld prøvelse i klagenævnet. Ud over den fulde prøvelse i klageadgangen, betyder det også, at de foretagne vurderinger af de enkelte hensyn bør fremgår konkret - og på fyldestgørende grundlag i tilladelsen. Dermed skabes der en højere grad af samtidighed, som borgerne og kommunerne har efterlyst og borgerne kan tage stilling på oplyst grundlag til tilladelsen.

Konkret betyder det, at der i lovforslaget bør indføres krav om, at der i tilladelserne til kystbeskyttelse skal redegøres individuelt for vurderingerne af de tilladelser og dispensationer som tilladelsen til kystsikring erstatter. Der bør ligeledes være krav om redegørelse for, hvorledes disse samlede hensyn til slut vægtes overfor hinanden i den endelige afgørelse.

Det ville i den forbindelse være overordentligt gavnligt for kommunerne at have et fælles administrationsgrundlag at arbejde ud fra - f.eks. hvilke forhold skal der tages i overvejelse indenfor de enkelte inkluderede lovgivningers område. Er der forhold der skal vægtes særligt højt og hvad er et fyldestgørende beslutningsgrundlag?

DN foreslår således, at der i lovforslaget indføres krav om, at der i tilladelserne til kystbeskyttelse skal redegøres individuelt for vurderingerne af de tilladelser og dispensationer som kystbeskyttelsestilladelsen erstatter, samt for hvorledes de samlede hensyn vægtes overfor hinanden i den endelige afgørelse.

Ad.3) Fredningsnævn bør ikke fratages kompetencen ift. fredningsdispensationer

Det fremgår af lovforslaget, at kommunalbestyrelserne fremover selv kan dispensere fra fredningsbestemmelser i det omfang, det er nødvendigt for at etablere konkrete kystsikringsanlæg. Såfremt sådanne dispensationer gennemføres procesmæssigt korrekt, vil der ikke være mulighed for at påklage sådanne dispensationer til anden myndighed.

Fredninger har i Danmark historisk været et helt centralt instrument i forhold til at sikre nationale naturværdier. Dette gælder ikke mindst langs de danske kyster, hvor en række fredninger sikrer unikke naturområder for eftertiden. Samtidig har fredningerne ofte sikret befolkningen udvidet adgang til disse naturværdier. Fredningsinstrumentet har været brugt med stor omhu og forsigtighed, netop fordi der har været en bred, samfundsmæssig konsensus om, at fredninger repræsenterer permanente, samfundsmæssige værdier, som kun kan ophæves af fredningsnævne i særlige tilfælde. Fredningsinstrumentet er endvidere udformet således, at det sikrer en nødvendig faglig og politisk armslængde til lokale interesser, og stor legitimitet med juridiske dommere som nævnsformænd i fredningsnævne og statslig udredning af fredningerstatninger til berørte lodsejere. Erfaringerne viser generelt en meget bred forankret støtte til fredningsinstrumentet og til de gennemførte fredninger i både befolkningen og blandt politiske beslutningstagere.

Lovforslaget bryder derfor med en lang tradition for naturbeskyttelse via fredning i Danmark og med alvorlige konsekvenser. For det første vil en overførsel af dispensationsretten fra fredningsnævn til kommunalbestyrelsen i forbindelse med kystsikringstilladelser være det eneste sted, hvor de fredningskyndige nævn ikke skal vurdere, om og på hvilke vilkår en fredning evt. kan brydes med et minimum af konsekvenser for fredningens formål. For det andet vil det i

Dato: 17. januar 2018

Til: Miljø- og Fødevareministeriets hovedpostkasse, mfvm@mfvm.dk, sagsnummer 2017- 8130

Skrevet af: Henning Mørk Jørgensen, hmj@dn.dk og Nina Larsen Saarnak, nis@dn.dk

kombination med de øvrige tiltag (en samlet kystsikringstilladelse og reduceret klageadgang) indebære så stor tvivl om værdien af både nuværende og fremtidige fredninger i kystområderne, at de reelt risikerer at blive værdiløse. For det tredje vil offentlige midler til udbetalte og fremtidige fredningserstatninger i kystområder kunne være spildt.

DN kender ikke til, at sager om fredningsdispensationer skulle have forlænget et sagsbehandlingsforløb i en sag om kystsikring. Og forslaget er da heller ikke begrundet i lovforslaget. Det er således uforståeligt, hvorfor et indgreb i fredningsinstrumentet skal indgå i lovforslaget, hvis det ikke udgør nogen reel hindring i forhold til ambitionen om at sikre en mere enkel og hurtig beslutningsproces. Det er ligeledes uforståeligt, at de nævn, som er fredningskyndige, lige netop i kystsikringsager ikke skal inddrages, mens de inddrages som kyndige i alle andre typer sager, hvor fredninger skal fraviges.

DN foreslår derfor, at effektiviteten og samtidigheden i kystsikrings-sagsbehandlingen opnås ved at fredningsnævnene fastholder kompetencen til at give dispensationer i fredninger, men gives en kort, rimelig frist til at træffe sine afgørelser parallelt med sagsbehandlingen af det enkelte kystsikringsanlæg.

Ad. 4) Voldsom og udokumenteret udvidelse af anvendelsesområde fra 100 til 1000 meter

Med lovforslaget udvides afgrænsningen af, hvor langt ind i land der kan gives kystsikringstilladelser. Det kan give god mening, at kystsikringsanlæg kan tillades etableret længere inde end de 100 meter fra sammenhængende vegetation, som er gældende i dag. Forslaget udvider imidlertid ubegrundet og udokumenteret grænsen tifold til 1000 meter - eller længere - hvis der er tilknytning til et anlæg inden for de 1000 meter.

Det er formodentlig sagsforløbet ved Jyllinge Nordmark, som har affødt forslaget. Her har kystsikringsprojektet udover et fjorddige, som på visse strækninger ligger længere inde på land end de i dag gældende 100 meter, også omfattet en højvandssluse ved Værebros Å's udløb og et ådige mod bebyggelserne et stykke op i ådalen. Det er en samlet fornuftig lokal løsning (som tænkeligt kunne have været undværet hvis en regional langt større løsning for hele indre Roskilde Fjord med højvandsslukke ved Frederikssund havde været inde i overvejelserne), som har krævet mange afgørelser og sagsforløb efter nugældende lovgivning. Det skal i øvrigt bemærkes, at lokale grundejere stod for 13 af de 14 indgivne klager over kommunens beslutning om at fremme Jyllinge Nordmark-sagen, og DN for den sidste. Samtidig har efterfølgende drøftelser mellem en række af de involverede parter ført til et langt bedre projekt end der oprindeligt var lagt op til, herunder er langt mere natur tilgodeset. Fuld klageprøvelse resulterer i saglige drøftelser, der ikke er til for at forsinke, men for at forbedre projekterne.

DN foreslår, at afgrænsningen af, hvor langt ind i land, der kan gives kystsikringstilladelser, opjusteres fra de nuværende 100 meter til et rimeligt, begrundet og dokumenterbart omfang, for eksempel 200-300 meter.

Ad. 5) Tilknyttede anlæg bør ikke omfattes med mindre der kan klages til fuld prøvelse

Hvis kystbeskyttelsestilladelser fremover skal gives til anlæg op til 1000 meter indenlands fra vegetationsgrænsen - eller længere væk for foranstaltninger som opføres i tilknytning til foranstaltninger der ligger indenfor de 1000 meter - så bliver det afgørende, hvad der her forstås ved "tilknytning".

Eksempelvis er å-diget ved Jyllinge Nordmark en tilknyttet del af kystbeskyttelses anlægget, men hvad nu hvis man ønskede at forlænge diget for at dyrkningssikre landbrugsarealer længere op i ådalen? Så er det ikke kystsikringsrelevant, men snarere en klimatilpasning.

Ligeledes er DN blevet oplyst om, at "i tilknytning til" ikke nødvendigvis skal forstås som en fysisk sammenhæng, men også kan omfatte en funktionel sammenhæng, der ikke hænger fysisk sammen. Således kan den nye stor-tilladelse omfatte kystsikringsprojekter, der ligger længere væk end 1000 meter fra kysten, og som vurderes at være nødvendige for funktionaliteten af de kystsikringsprojekter, der er opført inden for de 1000 meter, langs alle landets kyster. Det er

Dato: 17. januar 2018

Til: Miljø- og Fødevarerministeriets hovedpostkasse, mfvm@mfvm.dk, sagsnummer 2017- 8130

Skrevet af: Henning Mørk Jørgensen, hmj@dn.dk og Nina Larsen Saarnak, nis@dn.dk

vidtgående, særligt med tanke på at den indholdsmæssige klageadgang for stort set den samlede natur- og miljølovgivning suspenderes med tilladelsen.

DN foreslår, at det ikke bør være muligt at lade projekter uden for anvendelsesområdet være omfattet af en tilladelse til kystsikring, da det er uklart hvor vidtrækkende bestemmelsen er. Projekter uden for anvendelsesområdet vil fortsat kunne gennemføres gennem den nuværende lovgivnings rammer for sagsbehandling.

Ad. 6) Skovloven - nuværende krav om erstatningsskov bør fastholdes

En primær kvalitet ved kystskov er netop den frie kystdynamik med skred og væltede træer. Skovlovens forbud mod byggeri, inkl. kystsikring er helt nødvendig at opretholde her, for at beskytte de værdifulde kystskove. Hvordan sikres det, at biologisk og landskabsmæssigt værdifulde kystskove ikke berøres af kystsikring, som både direkte og indirekte vil være ødelæggende for værdierne?

I skovloven opereres med meget små arealer og afstande. Visse naturtyper beskyttes f.eks. af skovloven helt uden en minimumsarealstørrelse. Hvad er begrundelsen for at kunne ophæve skovlovens bestemmelser om byggeri, beskyttelse af biotoper samt skov generelt (fredskovspligt) i et så stort område som 1000 m fra kysten, og muligvis længere for tilknyttede projekter?

Samtidig foreslås det, at der ikke længere kræves erstatningsskov ved indgreb i fredskov. Dermed brydes med 200 års tradition for en bevaring og opbygning af skovressourcen.

Hvordan sikrer loven den nødvendige kompetence i afgørelserne som berører skovlovsemner, når der på landsplan ikke er ret mange sager årligt og en samlet og kontinuerlig vidensopsamling derfor er helt central?

DN foreslår, at pligten til at lave erstatningsskov ved indgreb i fredskov ikke fjernes - men fastholdes. DN foreslår også, at hvor skovloven inkluderes i kystsikringsafgørelser skal en faglig kompetent statslig instans høres forud, for at sikre projektet er mindst muligt indgribende, ligesom den skovfaglige rådgivning bør gengives i kommunens endelige tilladelse – se også ad. 2.

Ad. 7) Kystfaglig rådgivning fra Kystdirektoratet bør være et krav i alle sager

Vejledning fra KDI i kommunale helhedsprojekter bliver obligatorisk, men ikke i enkeltssager. Hvis grundejere enkeltvis eller sammen vælger et helt frivilligt projekt, er der tilsyneladende ikke krav om kystfaglig rådgivning fra KDI. Det forekommer uovervejende, at der ikke er et absolut krav til at søge rådgivning om kystsikringsanlæg, så deres tekniske, miljømæssige og naturmæssige kvalitet bedst muligt fagligt vurderes og sikres.

Ingen synlig rådgivning udgør et problem for både ansøger og naboer, når der ikke er fuld prøvelsesret. Uden synlig rådgivning kan berørte parter ikke vide om det eksempelvis er den bedste eller blot en brugbar, eller den mindst indgribende løsning kommunen har givet tilladelse til. Omvendt - ved afslag - om kommunens vurdering er fagligt godt nok begrundet. Anlæg opført uden synlig rådgivning vil således stille alle parter dårligt, og man vil som nabo ikke have mulighed for at bedømme hvorvidt og i hvilket omfang man kan forventes at blive berørt.

DN foreslår, at rådgivning fra KDI i alle sager derfor bør være et generelt krav, og at rådgivningen bør indgå synligt i en kommunal afgørelse, så det fremgår i hvilket omfang den er fulgt.

Ad. 8) Adgang til at fastsætte regler om færdsel på og brug af kystarealerne

Det fremgår af lovforslagets § 19g, stk. 2, at kommunalbestyrelsen for den enkelte kyststrækning eller for det enkelte anlæg, kan fastsætte nærmere bestemmelser om færdsel og brug. En tilsvarende formulering findes i dag i lovens § 17. Men den åbner nu – set i sammenhæng med den øvrige, foreslåede samlede tilladelsesproces og en reduceret

Dato: 17. januar 2018

Til: Miljø- og Fødevarerministeriets hovedpostkasse, mfvm@mfvm.dk, sagsnummer 2017- 8130

Skrevet af: Henning Mørk Jørgensen, hmi@dn.dk og Nina Larsen Saarnak, nis@dn.dk

klageadgang til retlige forhold – en risiko for, at bestemmelserne vil kunne resultere i en utilsigtet reduktion i adgangen til kysterne.

Der er talrige eksempler på kystsikringer, som er udformet så de besværliggør offentlighedens adgang og ophold, eller endda gør færdsel farlig, se foto neden for. Derfor er det væsentligt, at det af loven fremgår tydeligt, at kystbeskyttelsestilladelser kun må omfatte anlæg og konstruktioner, som er direkte relevante for selve kystbeskyttelsen, og at disse bør være så lidt indgribende såvel landskabeligt som adgangsmæssigt - som overhovedet muligt. Eksempelvis bør færdsel kun kunne begrænses, hvis det er farligt at færdes.

Hvis ikke loven rummer et sådant "kodeks", kan det besvære kommunernes nye myndighedsudøvelse i kystsikringsager, fordi ansøgers forventninger måtte stige, i forhold til hvad der kan søges om eller hvilke funktioner der kan sammentænkes med kystsikringen. Det kan dreje sig om anlæg og konstruktioner, som ingen eller kun marginal sammenhæng har med kystsikring. Eller hvis eksempelvis en eller flere grundejere søger om kystsikringsanlæg med en udformning og et omfang, som gør at de kan anvendes til strandterrasser, lysthuse, bådohuse og lignende som vil bidrage til at privatisere anvendelsen af kysten og reducere den frie adgang til at færdes og opholde sig der. Tilsvarende kan det tænkes, at erhverv med interesse i kommercielle publikumsfaciliteter på kysten kan gå sammen med grundejere og søge om kystsikringsanlæg, som muliggør disse faciliteter, måske endda er en forudsætning for at finansiere kystsikringen.

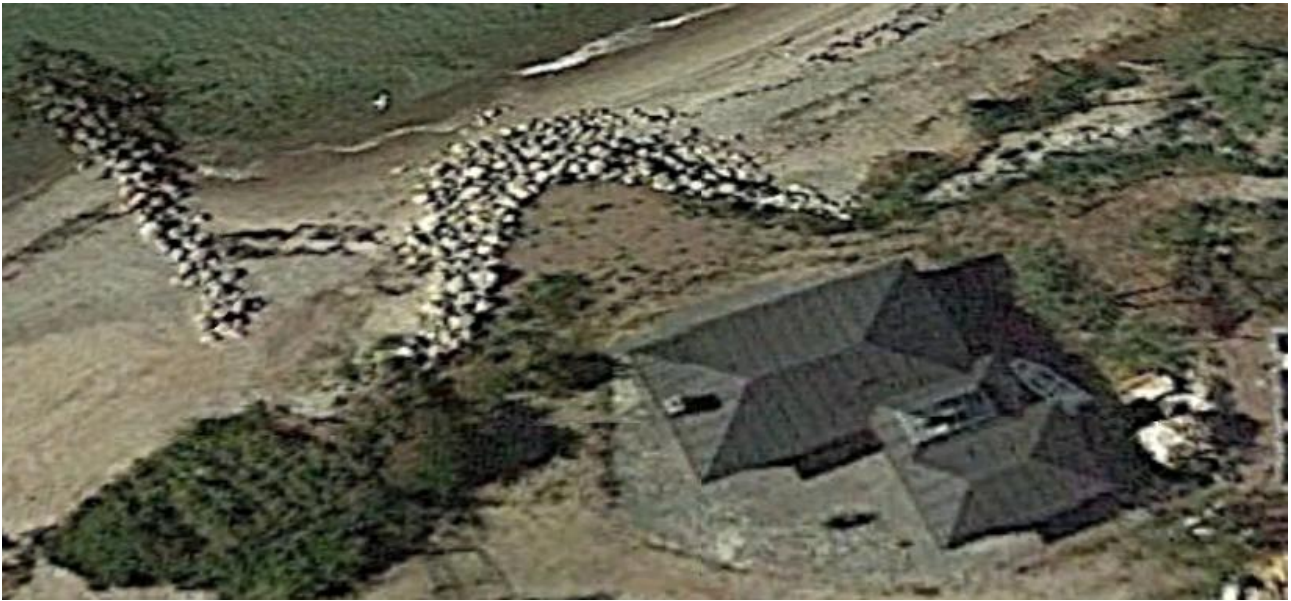

Dato: 17. januar 2018

Til: Miljø- og Fødevarerministeriets hovedpostkasse, mfvm@mfvm.dk, sagsnummer 2017- 8130

Skrevet af: Henning Mørk Jørgensen, hmj@dn.dk og Nina Larsen Saarnak, nis@dn.dk

Det er nødvendigt med restriktiv kystbeskyttelse, der forhindrer opførelser af fx bådehuse, strandterrasser og andre private adgangsreducerende konstruktioner, for at sikre fri adgang og ophold langs vore kyster.

DN foreslår, at det specificeres i loven, at kystbeskyttelsestilladelser kun må omfatte anlæg og konstruktioner, som er direkte relevante for selve kystbeskyttelsen, og at disse bør være så lidt indgribende såvel landskabeligt som adgangsmæssigt som overhovedet muligt.

Dato: 17. januar 2018

Til: Miljø- og Fødevareministeriets hovedpostkasse, mfvm@mfvm.dk, sagsnummer 2017- 8130

Skrevet af: Henning Mørk Jørgensen, hmi@dn.dk og Nina Larsen Saarnak, nis@dn.dk

Ad. 9) Vandløbsloven

Det fremgår af lovbemærkningerne, at inklusion af Vandløbsloven i den kommunale kystsikringstilladelse gøres frivillig, idet man anser det hensigtsmæssigt for kommunerne, at de kan vælge om de vil give tilladelse efter kystbeskyttelsesloven eller vandløbsloven.

Det står ikke ganske klart, hvorfor man ønsker denne mulighed for at behandle vandløbsager forskelligt. Tænkeligt har det at gøre med, at begge lovgivninger rummer muligheder for at pålægge grundejere bidragspligter i forbindelse med projekter, og at disse vanskeligt kan samkøres.

Frivilligheden indebærer imidlertid, at samme type sager kan behandles efter forskellige lovgivninger fra kommune til kommune og med vægt på forskellige hensyn, hvilket ikke er godt for retssikkerheden. Indgreb i vandløb kan have stor indflydelse for grundejere både opstrøms og nedstrøms og på den tilknyttede natur. Man risikerer derfor, at det får urimelig betydning, om kommunen vælger tilladelser i medfør af kystbeskyttelses- eller vandløbslov.

DN foreslår, at Vandløbsloven holdes helt adskilt fra behandling efter kystbeskyttelsesloven, men at samtidigheden sikres ved at sagsbehandle parallelt i kommunen, som er myndighed i begge lovgivninger.

Ad. 10) Vildtreservater

Kommunen kan efter forslaget høre Miljøstyrelsen/Naturstyrelsen, der er administrative myndigheder for vildtreservaterne, før der træffes en afgørelse. Eftersom vildtreservaterne er udpeget med vilkår, der afspejler nationale interesser, bør det være en pligt for kommunen at høre de statslige vildtforvaltningsfaglige myndigheder, på samme måde som kommunerne skal høre KDI for kystfaglig vejledning i kystsikringsprojekter.

DN foreslår, at kommunerne i sager som berører vildtreservater, skal høre de relevante myndigheder før der træffes afgørelse, og at disses vurderinger skal fremgå tydeligt i den endelige afgørelse om kystbeskyttelse – se også ad. 2.

Ad. 11) Øvrige bemærkninger

Miljømæssige konsekvenser (afsnit 7) og ifm. enkeltsager

Enkeltsager til kystsikring kræver i dag generelt dispensationer fra Naturbeskyttelsesloven, mens det ikke gælder for tilladelser for sager vedrørende flere ejendomme for så vidt angår klit- strand- og §3-beskyttelsen. Man ved ikke om praksis ved enkeltejendomme i dag er mere restriktiv end for flere ejendomme, men antager det ikke (side 70). Alligevel sammenfattes side 71, at der "ingen miljømæssige konsekvenser" er ved at enkeltsager nu ikke længere skal have disse særlige dispensationer. Det er uklart og ganske bekymrende hvorledes manglende viden kan føre til konklusion om ingen konsekvenser.

I lovbemærkningerne konstateres det, at det ikke kan udelukkes, at ændrede klimaforhold etc. vil medføre, at myndighederne vil vægte hensynet til kystbeskyttelse højere end beskyttelsen af naturen. Dermed vil der indlysende kunne ske en ændring af miljøbeskyttelsesniveauet. Det er ganske uklart i forslaget, hvem og hvordan det sikres, at kommunens vægtning af hensyn er tilstrækkeligt argumenteret – se også ad. 2.

Hvor inkluderede love indeholder beskyttelsesbestemmelser, som kun i "særlige tilfælde" kan fraviges, forsvinder dette i den samlede kysttilladelse. Det kan DN ikke se som andet end en svækkelse af beskyttelsesniveauet, og konsekvenserne heraf bør uddybes nærmere.

Det fremgår af lovbemærkningerne, at hvis en kystbeskyttelsesforanstaltning indebærer, at artsfredningsreglerne ikke kan overholdes, vil den ikke kunne gennemføres uden dispensation efter de gældende regler. Vil den dispensation da kunne indbringes til fuld prøvelse eller kun retligt?

Dato: 17. januar 2018

Til: Miljø- og Fødevarerministeriets hovedpostkasse, mfvm@mfvm.dk, sagsnummer 2017- 8130

Skrevet af: Henning Mørk Jørgensen, hmj@dn.dk og Nina Larsen Saarnak, nis@dn.dk

Tilsyn og håndhævelse

Det systematisk, opsøgende tilsyn og håndhævelse i den arealregulerende lovgivning er generelt mangelfuld, således også i kystbeskyttelseslovens regi som i en lang række af de lovgivninger, der nu foreslås inkluderet i kystsikringstilladelser (eksempelvis i naturbeskyttelsesloven). Det forhold ændres der ikke på med den foreslåede lovændring. Med den forringede armslængde mellem myndighed og ansøger - undertiden er myndigheden medansøger - som forslaget indebærer, vil der ellers bestå et yderligere behov for at der fastlægges nogle fælles krav og retningslinjer for tilsyn og håndhævelse i kystbeskyttelsessager, hvis området ikke skal ende som ét, hvor man kan se stort på tilladelser uden det har konsekvenser.

DN foreslår, at der indføres en pligt for kommunerne til at foretage et systematisk opsøgende tilsyn, så ulovlige forhold omkring kystsikringsanlæg kan opdages og håndhæves.

Venlig hilsen

Henning Mørk Jørgensen
Havbiolog

Nina Larsen Saarnak
Leder for lokale sager